

ผลสำรวจชี้... Plug-In Hybrid ตัวเลือกอันดับหนึ่ง

ธุรกิจสถานีชาร์จไฟฟ้าขยายตาม โดยสถานที่ตั้งเหมาะสมช่วยเร่งคืบหน้า

5

● ศูนย์วิจัยกสิกรไทย

รถยนต์ใช้พลังงานไฟฟ้าเป็นทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจในอนาคตโดยเฉพาะปลั๊กอินไฮบริด

ปัจจุบัน รถยนต์ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า ก้าวเข้ามามีบทบาทในตลาดรถยนต์ไทยมากขึ้น โดยจะเห็นได้จากทั้งการลงทุนประกอบรถยนต์และชิ้นส่วนของค่ายผู้ผลิตที่มีความชัดเจนมากขึ้นตามลำดับ รวมถึงการขยายเครือข่ายสถานีชาร์จไฟฟ้าควบคู่ไปกับการให้ความรู้เกี่ยวกับรถยนต์ใช้พลังงานไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นมาก ทำให้ภาพของตลาดรถยนต์ใช้พลังงานไฟฟ้าเริ่มมีความชัดเจนขึ้นในสายตาของผู้บริโภคมากกว่าในอดีต โดยในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2561 ยอดจดทะเบียนรถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าอยู่ที่ 7,129 คัน ขยายตัวเพิ่มขึ้นกว่าช่วงเดียวกันในปีก่อนประมาณร้อยละ 59 และมีแนวโน้มจะปรับเพิ่มขึ้นอีกอย่างต่อเนื่องหลังคาดว่าจะมีรถยนต์ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้ารุ่นใหม่ๆ เปิดตัวออกมา โดยเฉพาะเมื่อทิศทางการต้องการรถยนต์ในตลาดโลกกำลังหันไปหารถยนต์ประเภทดังกล่าว ทำให้ไทยในฐานะผู้ผลิตรถยนต์ขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 12 ของโลก มีการส่งออกรถยนต์ที่ผลิตได้ไปต่างประเทศสูงถึงกว่าร้อยละ 57 และเมื่อผนวกกับความได้เปรียบต่างๆ ในการลงทุนในไทยที่สูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้ไทยได้รับอานิสงส์โดยการลงทุนจากค่ายรถที่เริ่มไหลเข้ามาอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิจัยกสิกรไทยจึงได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มความต้องการของตลาดรถยนต์ใช้พลังงานไฟฟ้าในไทย หลังจากที่มีผู้บริโภคได้รับรู้เกี่ยวกับข้อมูลของรถยนต์ประเภทนี้มาบ้างแล้วพอสมควร เพื่อศึกษาประเด็นความคาดหวังของผู้บริโภค โดยผลที่ได้จากการสำรวจพบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 75 แสดงความสนใจที่จะพิจารณาให้รถยนต์ใช้พลังงานไฟฟ้าเป็นตัวเลือกหนึ่งหากจะซื้อรถยนต์ในอนาคต (เกินกว่า 1 ปี) ส่วนผู้บริโภคที่คิดจะซื้อรถยนต์ภายในช่วง 1 ปีนี้ ซึ่งแม้จะมีสัดส่วนราว 1 ใน 3 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด แต่กว่าร้อยละ 55 สนใจจะพิจารณารถยนต์ในกลุ่มรถยนต์ใช้พลังงานไฟฟ้าเป็นทางเลือกหนึ่ง หากมีตัวเลือกที่น่าสนใจมานำเสนอ และกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนผู้บริโภคที่สนใจซื้อรถยนต์ใช้พลังงานไฟฟ้านั้น เลือกรถยนต์ปลั๊กอินไฮบริดขึ้นมาเป็นอันดับหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากราคาสูงกว่ารถยนต์เครื่องยนต์สันดาปภายในรุ่นใกล้เคียงไม่เกินกว่า 300,000 บาท ซึ่งเหตุผลสำคัญที่สุดที่เลือกรถยนต์ปลั๊กอินไฮบริด เพราะไม่ต้องกังวลเรื่องการเติมเชื้อเพลิงเพราะสามารถเติมได้ทั้งน้ำมันและไฟฟ้า รองลงมาคือเรื่องความประหยัดค่าเชื้อเพลิง

จากผลสำรวจดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้บริโภคมีมุมมองที่เปิดกว้างมากขึ้นแล้วกับรถยนต์ที่ต้องเติมพลังงานรูปแบบอื่นนอกเหนือจากน้ำมันและก๊าซเพื่อใช้ในการ

ขับเคลื่อน โดยจากผลสำรวจพบว่าเหตุผลด้านความประหยัดค่าเชื้อเพลิงเป็นเหตุผลลำดับต้นๆที่ทำให้ผู้บริโภครัดคั้งใจเลือกซื้อรถยนต์ใช้พลังงานไฟฟ้าทุกประเภท สอดคล้องกับที่ศูนย์วิจัยกสิกรไทยได้คำนวณต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านพลังงานและค่าบำรุงรักษาเฉลี่ย 10 ปี ของรถยนต์แต่ละประเภทในรุ่นที่ใกล้เคียงกันได้ โดยพบว่าหากมองเฉพาะเพียงค่าใช้จ่ายด้านพลังงานและค่าบำรุงรักษา รถยนต์ใช้พลังงานไฟฟ้าทุกประเภทมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในระยะ 10 ปี ที่ต่ำกว่ารถยนต์เครื่องยนต์สันดาปภายใน

อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายด้านพลังงานในอนาคตของรถยนต์ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้ายังมีความไม่แน่นอนจากความเปลี่ยนแปลงของระดับราคาแบตเตอรี่ ที่ขึ้นอยู่กับความเร็วในการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต ความสามารถในการหาวัตถุดิบใหม่ๆเพื่อลดแรงกดดันจากการขาดแคลนวัตถุดิบปัจจุบันซึ่งจะกลายมาเป็นแร่หายากมากขึ้นในอนาคต โดยการพัฒนาแบตเตอรี่ให้เก็บพลังงานได้มากขึ้นต่อการชาร์จ 1 ครั้งของค่ายรถในปัจจุบันยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และจากข้อมูลในวงการยานยนต์คาดว่าภายในอีกไม่กี่ปีต่อจากนี้ ค่ายรถยนต์ที่ผลิตรถยนต์ไฟฟ้าแบบแบตเตอรี่อาจมีโอกาสดำเนินการ Solid-state lithium-ion ที่อยู่ในระหว่างการพัฒนา ซึ่งคาดว่าจะมีความจุของระดับพลังงานที่สูงขึ้นทำให้สามารถวิ่งได้ในระยะไกลกว่าเดิมและทำให้ตลาดรถยนต์ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าก้าวล้ำไปอีกขั้น

ธุรกิจสถานีชาร์จไฟฟ้าเติบโตรวดเร็ว..แต่ยังต้องได้รับการช่วยเหลือทางการเงินค่อนข้างมาก

ในการผลักดันให้ตลาดรถยนต์ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าแบบที่ต้องชาร์จไฟเกิดขึ้นในวงกว้าง การวางโครงสร้างสถานีชาร์จไฟฟ้าที่กระจายตัวอย่างทั่วถึงเพื่อให้สามารถรองรับการใช้งานที่ยืดหยุ่นได้ตามปริมาณรถที่จะเพิ่มขึ้นในตลาดเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งทั้งสองปัจจัยคือจำนวนรถ และจำนวนสถานี จะต้องเติบโตไปคู่กัน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคว่าสถานีชาร์จไฟฟ้ามีจำนวนมากเพียงพอ และจะไม่เป็นปัญหาหากเกิดเหตุฉุกเฉิน รวมถึงเพื่อรองรับการขยายตัวของตลาดรถยนต์ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าแบบที่ต้องชาร์จไฟในอนาคต ทว่าจากสถานการณ์ปัจจุบันที่สถานีชาร์จไฟฟ้ามีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจากแผนของทั้งภาครัฐและเอกชนที่จะลงทุนสถานีชาร์จไฟฟ้ารวมกันมากกว่า 1,000 สถานี (Normal Charge และ Fast Charge) ภายในสิ้นปี 2561 นั้นนั้นอาจมีจำนวนที่เยอะกว่าความต้องการจริงในปัจจุบันมาก ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการในธุรกิจโดยเฉพาะในช่วง 1 ถึง 2 ปีแรกที่จำนวนรถยนต์ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าแบบที่ต้องชาร์จไฟยังมีจำนวนไม่มาก

ทั้งนี้จากการออกแบบสำรวจของศูนย์วิจัยกสิกรไทยพบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ยินดีที่จะจ่ายเงินประมาณ ไม่เกิน 1.5 บาท/กิโลเมตร สำหรับการชาร์จไฟฟ้าในสถานีให้บริการ ด้วยอัตราค่าไฟดังกล่าวศูนย์วิจัยกสิกรไทยเห็นว่าการที่สถานีชาร์จไฟฟ้า (Fast Charge) จะคืนทุนภายใน

ระยะเวลา 1 ปี และสามารถดำเนินธุรกิจได้ด้วยตนเองโดยไม่พึ่งเงินสนับสนุนจากภายนอก จำนวนสถานีชาร์จไฟฟ้าที่เหมาะสมในพื้นที่กรุงเทพฯควรมีจำนวนน้อยกว่า 1,000 แห่งภายใต้สถานการณ์ที่คาดว่าปริมาณรถยนต์ส่วนบุคคลและรถสาธารณะ (แท็กซี่และตุ๊กตุ๊ก) ชนิดที่ต้องเสียบชาร์จไฟฟ้าในพื้นที่กรุงเทพฯที่จะมีจำนวนราว 50,000 คัน และ 1,300 คัน ภายในปี 2562 ตามลำดับ

ทำให้ธุรกิจสถานีชาร์จไฟฟ้าที่เกิดขึ้นในช่วง 1 ถึง 2 ปีนี้ จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐ และพันธมิตรทางธุรกิจค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตามแนวทางหนึ่งที่ธุรกิจสามารถช่วยเหลือตนเองได้ คือ การพยายามเลือกตำแหน่งที่ตั้งสถานีชาร์จไฟฟ้าให้เหมาะสมเพื่อให้เกิดการเข้ามาใช้บริการในจำนวนที่มากพอ โดยพบว่า ยังมีจำนวนรถสาธารณะไฟฟ้าแบบแบตเตอรี่ เช่น แท็กซี่ หรือตุ๊กตุ๊ก เข้าใช้บริการมากเท่าไร โอกาสในการคืนทุนจะเร็วขึ้นเท่านั้น นอกจากนี้ ในระยะยาวการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อดึงดูดให้เกิดการหมุนเวียนเข้ามาใช้บริการอย่างต่อเนื่องก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ เช่น ร้านอาหาร ร้านกาแฟ และซูเปอร์มาร์เก็ต เป็นต้น

สำหรับในอนาคตถัดไปหลังจากที่รถยนต์ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าเติบโตมากขึ้น และมีการใช้อย่างแพร่หลายมากขึ้นในประเทศ สิ่งที่จะต้องเป็นความกังวลต่อเนื่อง ซึ่งภาครัฐจะต้องพิจารณาให้เกิดการพัฒนาขึ้น คือ การหาแหล่งผลิตไฟฟ้าที่ให้บริการเพียงพอต่อความต้องการ รวมถึงกระบวนการในการผลิตกระแสไฟฟ้าที่ก่อให้เกิดมลพิษน้อย หรือไม่เกิดมลพิษเลย เช่น การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์ หรือชีวมวล เป็นต้น เพื่อให้การใช้รถยนต์ใช้พลังงานไฟฟ้าไม่ได้เป็นต้นเหตุในการก่อให้เกิดมลพิษทางอ้อม

นอกจากนี้สำหรับ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องซึ่งคาดว่าจะมีโอกาสเปิดตลาดควบคู่ไปกับการเกิดของรถพลังงานไฟฟ้าในไทย ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่า นอกจากสถานีชาร์จไฟฟ้าจะเป็นธุรกิจหลักหนึ่งแล้วธุรกิจเสริมในสถานีชาร์จไฟฟ้าเพื่อสร้างความบันเทิงและการพักผ่อนรูปแบบต่างๆ ธุรกิจจัดการแบตเตอรี่ที่ใช้แล้วของรถยนต์ใช้พลังงานไฟฟ้า ธุรกิจซ่อมบำรุงรถยนต์ใช้พลังงานไฟฟ้า เช่น รถ mobile service ธุรกิจพัฒนาแอปพลิเคชันใช้ร่วมกับรถยนต์พลังงานไฟฟ้า ธุรกิจติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์และที่ชาร์จไฟฟ้า ธุรกิจผลิตชิ้นส่วนสำหรับรถยนต์ใช้พลังงานไฟฟ้า และธุรกิจผลิตวัตถุดิบน้ำหนักรักษาแบตเตอรี่สำหรับชิ้นส่วนรถยนต์ เป็นต้น ยังเป็นประเภทธุรกิจต่างๆที่มีโอกาสเติบโตได้ไปพร้อมกับ การขยายตัวของตลาดรถยนต์ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า อย่างไรก็ตามการขยายตัวของตลาดรถยนต์ใช้พลังงานไฟฟ้า โดยเฉพาะรถยนต์ไฟฟ้าแบบแบตเตอรี่ในไทย ยังมีแนวโน้มเดินทางแบบค้อยเป็นค้อยไปในช่วงระยะเริ่มต้นอาจทำให้ธุรกิจที่ได้รับประโยชน์บางธุรกิจอาจไม่ได้เติบโตอย่างรวดเร็วในระยะแรก